

Mjøndalen torg

Skisseprosjekt

Utført for Drammen Kommune 2020

**GOTTLIEB
PALUDAN**
ARCHITECTS

MJØNDALEN TORG - DAGENS SITUASJON

INNHALDSFORTEGNELSE

KAPITTEL 1 | KARTLEGGING

Lokalisering	6 - 7
Planstatus og rammebetingelser	8 - 9
Dagens situasjon	10 - 13
Bebyggelsesstruktur	14 - 15
Veinett	16 - 17
Målpunkt, gate- og byrom	18 - 23

KAPITTEL 2 | KONSEPTFASE

Konsept	26
Designelementer	27
Utformingsalternativer	28 - 31
Sammendrag	32 - 33
Blågrønnstruktur	34 - 35

KAPITTEL 3 | SKISSEFASE

Landskapsplan	38 - 39
Trinnvis utvikling	40
Gatevarme	41
Overvannshåndtering	42 - 43

Kap. 1

Kartlegging

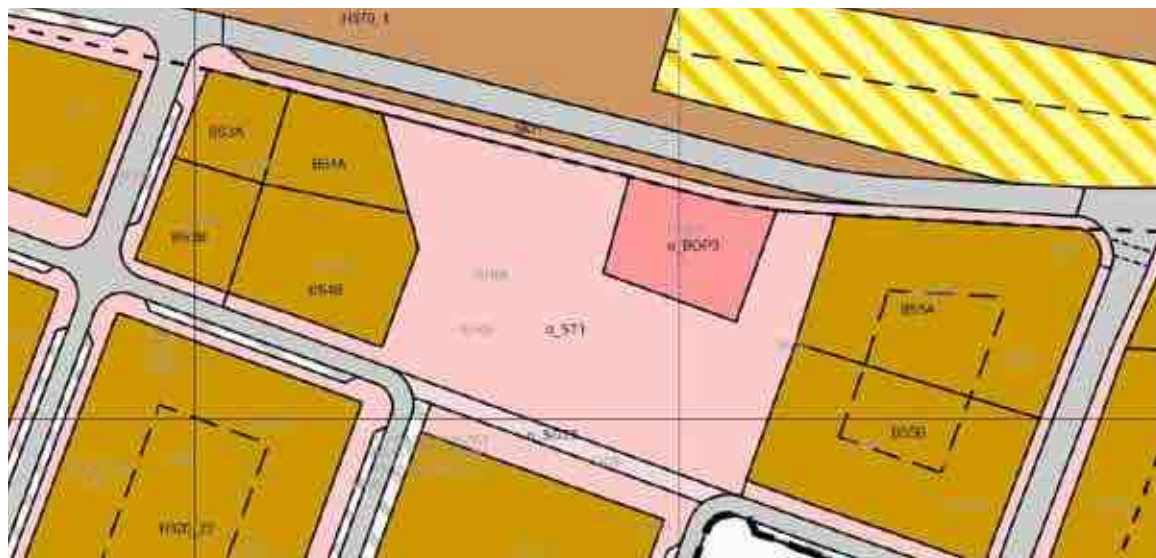
LOKALISERING

Analyseområdet er markert i kartet til venstre med stiplet linje, og strekker seg fra industriområdet i nord, mot togstasjonen og innenfor kvartalstrukturen i sentrum, og helt ned til parken i sør.

Prosjektområde er konsentrert nedenfor stasjon, og omfatter bebyggelsen rundt torget, i tillegg til plassen foran bygget sør for det eksisterende torget. Planområdet utgjør ca. 20 ha.

Flyfoto over Mjøndalen tatt av Hærens flyvesen og luftforsvar i 1928. Foto: Norsk vegvesenmuseum

Formålsgrænse for torg er o_ST1. Torget og bygningene som vender mot torget omfattes av bestemmelsesområdet "Indre sentrum", hvor det kreves publikumsrettet virksomhet på grunnplan. Kilde: Områderegulering Mjøndalen sentrum 11.06.2019

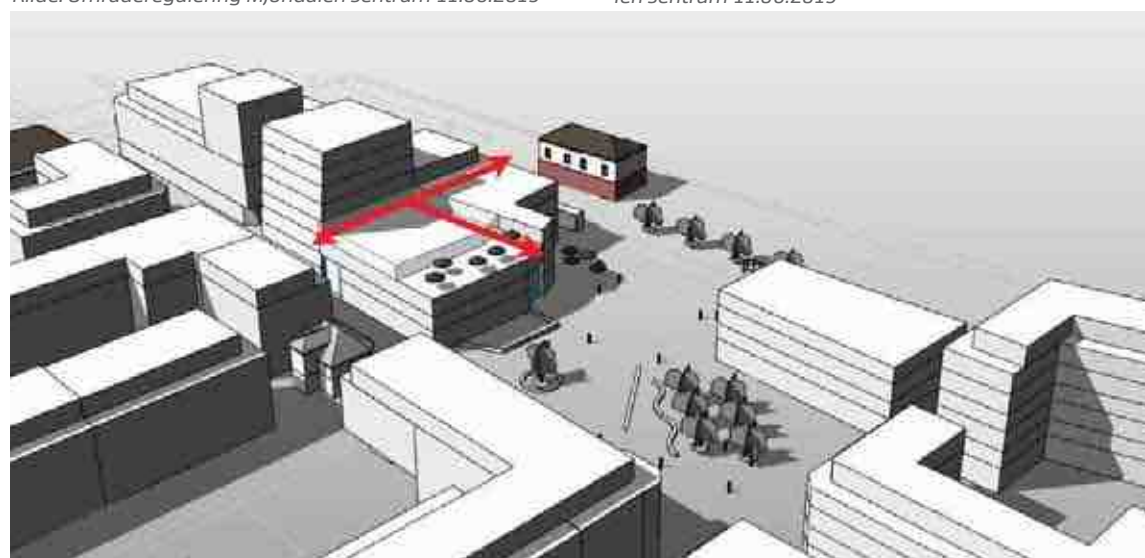
Kjøremønster innenfor kvartalsstrukturen: blå linjer er tovegskjørtede gater, grønne linjer er envegskjørtede gater. Kilde: Områderegulering Mjøndalen sentrum 11.06.2019

Mulig toveis sykkelforbindelse fra parken til torget/stasjonsområdet (blå pil). Kilde: Områderegulering Mjøndalen sentrum 11.06.2019

Byggehøyder. Toppetasje i BS_4 A skal tilbaketrekkes 3 m fra torget, og toppetasje i BS_4 B skal tilbaketrekkes 5 m fra torget og Arbeidergata, for minst mulig skyggevirkning på torget. Kilde: Områderegulering Mjøndalen sentrum 11.06.2019

Mulig utforming av torget med bygningsmasse i BS_3 A-B og BS_4 A-B tilsvarende byggehøyder i bestemmelsene fra ny 1. gangshandling. Det er mulighet for å opparbeide gangpassasjer gjennom byggene både mot stasjonen og ut mot torgarealer, røde piler. Kilde: Områderegulering Mjøndalen sentrum 11.06.2019

PLANSTATUS OG RAMMEBETINGELSER

Det er forventet at Nedre Eiker skal vokse med 8000 innbyggere frem mot 2040, en økning som tilsvarer ca. 1/3 i forhold til dagens befolkning på 24.000. Veksten skal, som beskrevet i kommuneplanen, skje på en mest mulig bærekraftig måte. Dette innebærer at hoveddelen av veksten legges til sentrumsområder, slik at innbyggerne får korte avstander til daglige reisemål.

Kvartalstrukturen og torget i Mjøndalen skal videreutvikles, og sentrum skal gjøres attraktivt og livskraftig ved å legge til rette for aktiviteter, rekreasjon og ferdsel.

Kommuneplanens arealdel

Gjeldende kommuneplans arealdel (2015-2026) ble vedtatt av kommunestyret 07.10.2015. Den har tre arealstrategier som bygger opp under målene i samfunnsdelen:

- Skape et levende sentrum.
- Videreutvikle gode bo- og oppvekstmiljøer.
- Sikre og utvikle den blågrønne strukturen.

Torg

Et av de viktigste byrommene i Mjøndalen er torget (se figur 1) som er viet særlig hensyn i planarbeidet. Å definere yttergrensen for torgarealet har vært av avgjørende betydning.

Figur 1: Dagens kommunale eiendom (15/108) hvor torget er opparbeidet (svart stiplet linje). Kilde: Områderegulering Mjøndalen sentrum 11.06.2019

Det er foreslått å utvide torget i tre retninger, vist med blått felt på figur 2. Utvidelsen doubler nærmest dagens areal. I øst er torget avgrenset med forlengelse av byggegrense i Parkveien. Arealet foran dagens 'Jernia-bygg' på omlag 800m², som i dag benyttes til parkering, inngår også som en del av det utvidede torget.

Figur 2: Vedtatt utvidelse av torg. Kilde: Områderegulering Mjøndalen sentrum 11.06.2019

I vest utvides torget frem til ny sentrumsbebyggelse, BS4 A-B. I nord økes arealet med det formålet å åpne synsaksen mot stasjonsbygget. Totalt er det foreslått å utvide torgarealet vestover og nordover med om lag 1000 m². Med en slik utvidelse vil torgarealet knyttes til stasjonen. Dagens torgareal er på ca. 2100 m². Med foreslåtte utvidelsene vil torgarealet nesten doble til 3900 m².

Gatetun

I sør mot Torgkvartalet (Kiwi-kvartalet) er den brusteinsbelagte delen av Arbeidergata regulert til enveiskjørt gatetun med en bredde på 4 meter. Overgangen mellom kjøreveg og gatetune skal markeres med bruk av annen belegning, dette for å synliggjøre de gående og syklende fremfor

bilistene, og senke farten på forbikjørende. I tillegg vil torget kunne oppleves større i retning sør.

Figur 3: Mulig utforming av gatetun. Kilde: Områderegulering Mjøndalen sentrum 11.06.2019

Mjøndalen torg mot vest

Grøntområdet nord for torget

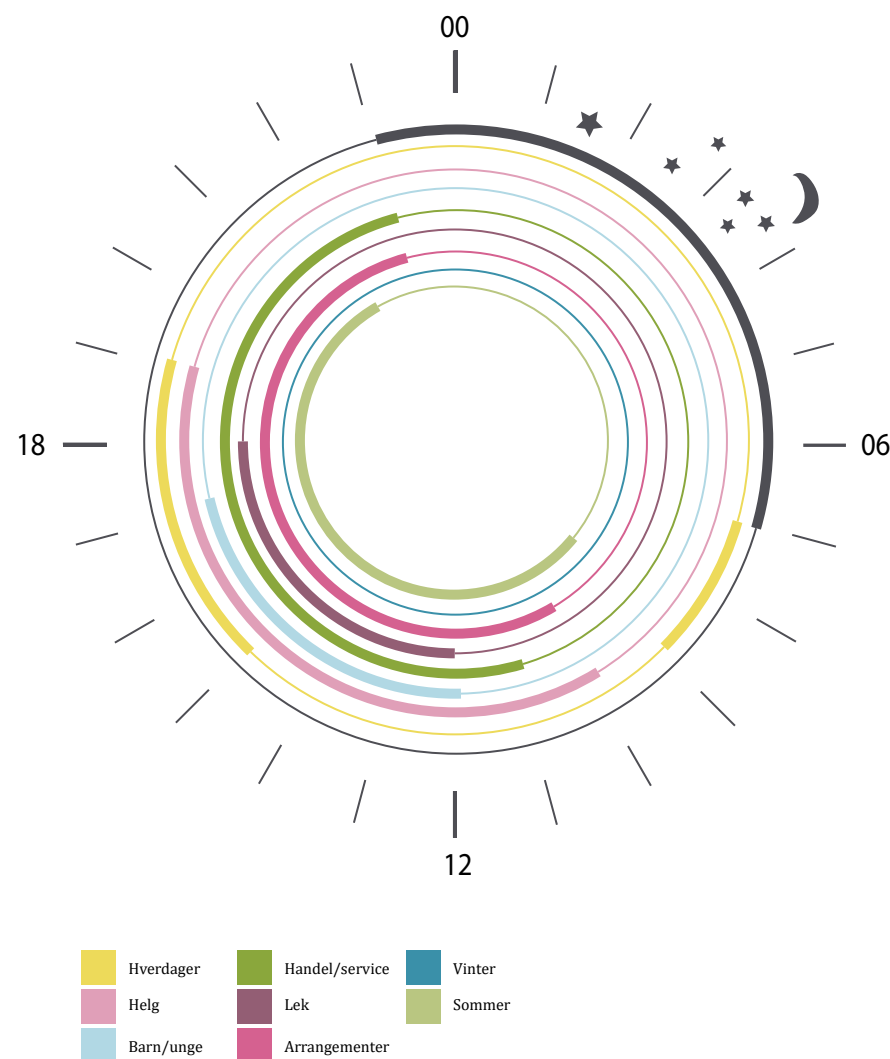
Mjøndalen stasjon og bussholdeplass

Torg mot nord med benker og sitteområde samt overdekke

Torget sett fra Arbeidergata

Dagens situasjon
Aktivitet på torget

Dagens torg er hovedsaklig ment som et møtested for alle innbyggerne, og kommunen har jevnlig arrangementer på torget. Det er mest brukt om sommeren, og på varme dager er det lang iskø utenfor Gro's kiosk. Torget er mest frekventert i helgene, og hovedsakelig som gjennomgangstrafikk på hverdager.

Figuren er basert på samtaler med kommunen om brukermønster i Mjøndalen og egne vurderinger basert på kartlegging av området.

DAGENS SITUASJON

MJØNDALEN

Mjøndalen ligger i Nedre Eiker kommune i Buskerud, på sørsiden av Drammenselva, 11 km vest for Drammen. Det er kommunesenter med rådhus og jernbanestasjon.

Jernbanen er et viktig knutepunkt som forbinder Mjøndalen med blant annet Drammen. Busstasjonen ligger i tilknytning til jernbanestasjonen og binder sammen den regionale og lokale kollektivtrafikken i området.

Mjøndalen torg

Dagens torg var del av en ny sentrumsplan som ble iverksatt for å snu en negativ trend med lite aktivitet i sentrum. Slik ble en slitt parkeringsplass omdannet til en ny møteplass for innbyggerne. Dette torget ble opparbeidet mellom 2008-2010. Det var et samarbeid mellom bedrifter og privatpersoner som bidro med dugnadsarbeid på 48 timer, som en del av den store dugnaden i forbindelse med kommunens 125-årsjubileum.

Torget består av en scene/tribuneanlegg (bilde 7 side 14) samt benker i ulike farger under en pergola med tak (bilde 5 side 14).

Elementene er utført i tre og gir et samlet uttrykk. Bak pergolaen er det en lekeplass (bilde 6 side 14) som tilhører torget. Denne inneholder et større lekeapparat på en gressflate. Torgets gulvbelegg er utformet i betongheller som er et holdbart og rimelig materiale. Det er også oppført lysinstallasjoner, både innfelt i dekket og i form av lysmaster.

Bruk

Torget er i hovedsak ment som et møtested for alle innbyggere, og skal bidra til økt aktivitet i sentrum. Derfor har kommunen jevnlig arrangementer der, gjerne i samarbeid med handelsstanden. Torget er mest brukt om sommeren. Det tiltrekker seg ulike brukere i forskjellige aldersgrupper utenom arrangementer.

"Ungdom bruker scenen til skating og sykling, voksne tar seg en pause på benkene mens barn leker på lekeplassen."

Om vinteren blir torget brøytet, men fordi scenen ikke har tak er det en utfordring å bruke den når det er dårlig vær. Foruten når det er arrangementer på torget er det liten aktivitet ellers. En av grunnene til dette kan være at det ikke er noen aktive

kanter rundt torget som er med på å skape bevegelse som igjen fører til mer liv og aktivitet. Torget trenger også et mer variert innhold, slik at man velger å være der lengre. Gatekjøkkenet, særlig på sommeren, og til en viss grad Torgkvartalet bidrar til noe aktivitet på torget, og utescenen brukes til å sitte på. Denne har også blitt forsterket slik at den kan brukes for skating.

Torget er tilrettelagt for universell utforming, og scenen er utformet slik at også rullestolbrukere kan bruke den.

Lekeplassen bak torget er avskjermet av pergolaen. Det er ingen sitteplasser i nærheten av lekeplassen, og de som er under pergolaen er vendt med ryggen mot lekeplassen.

Gangforbindelsen mot stasjonen er noe utydelig, og for å nå stasjonen fra torget må man krysse bussholdeplassen.

Bevaring

Nordvest for torget står det en stor eik som kommunen ønsker å bevare (figur 9 side 13). Eika har en omkrets på over 2 m i brysthøyde og regnes derfor som en hul eik som er beskyttet etter naturmangfoldloven.

1. Mjøndalen stasjon

2. Bussholdeplass

3. Gatekjøkken

4. Trær på torget

5. Overdekke, paviljong

6. Lekeplass

7. Scene / Amfi

8. Trekke

9. Hul eik

BEBYGGELSESTRUKTUR

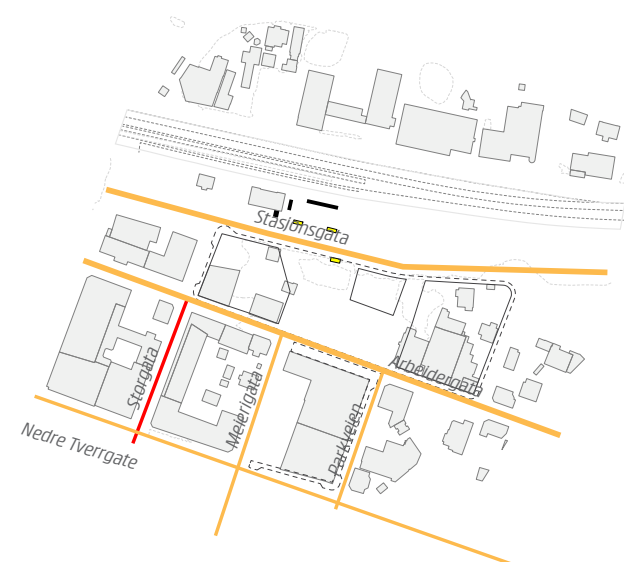
Eiendomsgrenser

Den arkitektoniske veilederen for Mjøndalen sentrum, datert 06.06.2019, beskriver en tydelig overordnet byplan med organisering av bebyggelsen langs gatenett i en ortogonal struktur. Bygninger fra ulike tidsepoker og stilretninger gir sentrum en tidsdybde og variasjon.

Kvartalstruktur

Selve bystrukturen til Mjøndalen sentrum bygger på et rutenett hvor vinkelrette gater avgrensner bygg og gate-/offentlige rom. Ved en slik struktur er det naturlig at bygningene legges i randsonen etter en felles fasadelinje. Dermed dannes et offentlig gaterom og et indre, halvoffentlig gårdsrom.

Dagens kjøremønster

Anbefalt kjøremønster i tråd med vedtatt Sentrumsplan, med redusert gjennomkjøringstrafikk i Arbeidergata som blir enveiskjørt (innkjøring fra Drammensveien)

VEINETT

INFRASTRUKTUR

Torget ligger ved Arbeidergata. Fra det overordnede veinettet til Mjøndalen er avkjøring fra E134 i nordvest eller nordøst for sentrum. Veinettet i sentrum har kvartalstruktur. Mjøndalsbrua knytter Mjøndalen sammen med Krogstadelven over Drammenselven og kobles til Arbeidergata som går i bro over jernbanesporet. Arbeidergata kobles til Drammensveien i øst. Stasjonsgata går parallelt med Arbeidergata forbi togstasjonen. Det er ingen direkte kjørevei til torget fra nordsiden av torget. Det er bussholdeplasser langs Stasjonsgata.

Samferdselsanalysen

Samferdselsanalysen i forbindelse med områdereguleringen av Mjøndalen sentrum, datert 31.05.2016, har sett på ny bruforbindelse og viser at veisystemet vil bli overbelastet før 2030. En av anbefalingene i analysen er at Arbeidergata bør avlastes for biltrafikk. Arbeidergata er en lokal gjennomfartsåre og analysen peker på viktigheten av å sikre lav hastighet og redusere gjennomkjøringstrafikken.

Redusert trafikk

Reduksjon av gjennomkjøringstrafikk i Arbeidergata oppnås ved å etablere en enveiskjørt gate forbi torget. En lavere bilandel forbi torget vil være et trafiksikkerhetstiltak med færre konfliktpunkter mellom myke trafikanter og bil. Tiltaket er i tråd med vedtatt sentrumsplan og anbefalingen i den overordnede samferdselsanalysen for å redusere gjennomkjøringstrafikken i Arbeidergata.

Ved å stenge for østgående trafikk fra Arbeidergata mot Drammensveien vil trafikken fordele seg fra Arbeidergata til Meierigata og Nedre Torggate, samt Øvre Torggate.

Stenger man for trafikken i vestgående retning forbi torget vil en stor del av trafikken tvinges til å kjøre Nedre Torggate og Stasjonsgata, da Storgata er stengt for gjennomkjøring. Arbeidergata bør ha innkjøring fra Drammensveien i øst forbi torget for å hindre lange omkjøringsruter.

I dag har Arbeidergata hastighet 30 km/t. Kvartalet foran torget kan ha ytterligere redusert hastighet. Shared space hvor hastigheten er 15-20 km/t viser at stort sett alle bilister viker for fotgjengere. Slik sett vil Arbeidergata mellom Meierigata og Parkveien kunne fungere som shared space med redusert hastighet. Dekke og heving av kjørearealet kan også brukes for å senke farten og gi myke trafikanter tryggere ferdsel.

Kvartalet vil fortsatt være åpent for varelevering og drift til torget. Gatestrekket er oversiktlig og utrykningskjøretøy kan ved behov kjøre i begge retninger over kvartalet.

KAP. 1 - KARTLEGGING

- Apne fasader
- Viktige gater i forhold til torget
- Målpunkt

Hattenveien

E 134

Strandveien

Rema 1000

Mjøndalen Gjestgiveri

Mjøndalen stasjon

Rådhuset

Burgeriet

Stasjonsgata

Parkering

Mjøndalen bakeri & Conditori

Parkering

Gro's kiosk og Matbar

Gamle Rådhusgata

Kiosk

Arbeidergata

Evjegata

Stasjonsgata

Torgkvartalet

KIWI

Industrigata

Nedre Torggate

Parkering

Parkering

Drammensveien

Storgata

Meierigata

Parkering

Parkveien

Øvre Torggate

Drammensveien

Smedgata

Mjøndalen kirke

Park

Skolegata

Mallergata

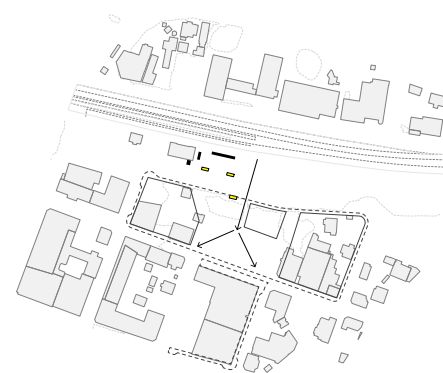
Eksempel på brede fortau langs Arbeidergata

Burgeriet på hjørnet mellom Arbeidergata og Storgata

MÅLPUNKT, GATE- OG BYROM

Torget ligger mellom Stasjonsgata og Arbeidergata, med Mjøndalen stasjon på den ene siden og Mjøndalen sentrum på den andre. Gangforbindelsen mot stasjonen er noe utydelig, og man må krysse bussholdeplassen for å nå stasjonen fra torget. Tog- og busstasjonen er viktige målpunkt i sentrum da det er mange som bruker kollektivtransport for å komme seg til jobb.

Bevegelsesmønster og fordeling dagens situasjon

Bevegelsesmønsteret over torget kommer fra tog/buss. Fra de sentrale delene av torget fordeler folk seg på skrått til høyre eller venstre utifra hvor de skal.

Gro's kiosk og matbar er særlig populær om sommeren, og uteserveringen bidrar til å skape aktivitet og liv på torget.

Torgkvartellet på den andre siden av Arbeidergata har en relativt lang og lukket fasade. Byggets aktiviteter er også innadvendte, og bidrar ikke til aktivitet mot torget. Den eldre bebyggelsen i sentrum "snakker mer" med gatenivået enn den nye bebyggelsen gjør. Det er derfor viktig at den nye planlagte bebyggelsen på øst- og vestsiden av torget fokuserer på aktive fasader for å øke bylivet på torget, slik at det blir den møteplassen som Mjøndalen ønsker.

Langsmed Arbeidergata er fortauene relativt smale i dag, men det finnes eksempler på deler av strekningen hvor fortauene er blitt gjort bredere. Dette er ofte i forbindelse med krysninger og gateparkering. Vedtatt Sentrumsplan regulerer deler av Arbeidergata (mellom Stasjonsgata og Klopptjerngata) til enveiskjørt gate og legger til rette for et bredere fortau langs denne strekningen ved fremtidig opparbeidelse.

Som definert i sentrumsplanen er Meierigata også en viktig forbindelse, ikke bare mellom togstasjonen og torget, men også mot parken som ligger sørover. I tillegg vurderes strekningen som en viktig sykkelforbindelse med mulighet for å opparbeide toveis sykkelfelt i 3 m bredde.

Økningen av utbyggingsprosjekter i sentrum har bidratt til en betydelig økning i antall boliger sentralt. Sentrum blir nærområde for et økende antall beboere, og ikke kun et målpunkt for kunder, pendlere og besøkende.

Med dette er kvalitet og karakter viktig å tenke på. Det blir også et behov for å utvikle sentrum med et bredt spekter rekreasjon og oppholdsmuligheter. Derfor er det spesielt viktig at fasadene på bakkeplan bidrar til å øke kommunikasjonen med gatene, både visuelt og fysisk, slik at det inviteres til mer aktivitet og bruk av torget.

MJØNDALEN TORG SETT FRA VEST

Diagram 1. Målpunkter / Aktiviteter: Gro's kiosk og matbar bidrar til å skape liv og aktivitet. Torget er i dag hovedsakelig brukt som en gjennomgangsåre til tog og buss, på sommeren og ved større arrangementer.

Diagram 2. Viktige forbindelser

Diagram 3. Barrierer: Arbeidsgata skiller torget fra resten av Mjøndalen sentrum. I tillegg er det få aktive kanter langs torget.

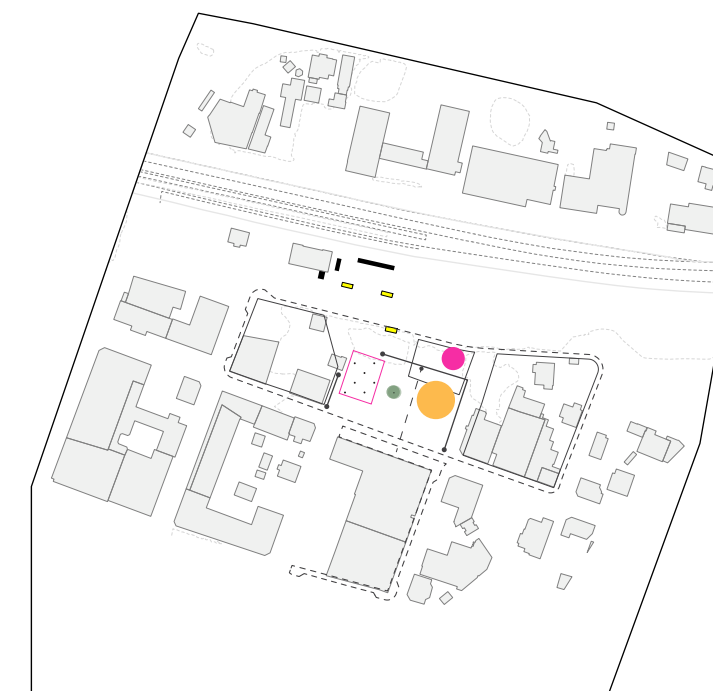
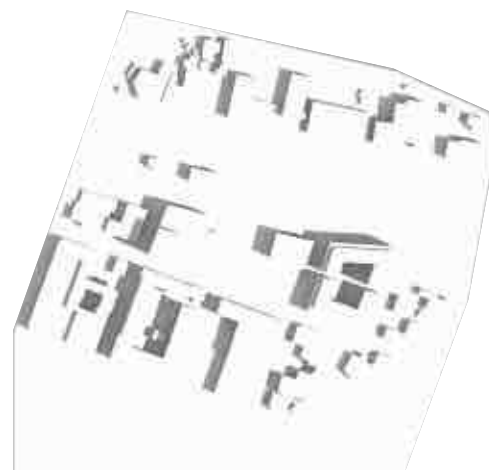
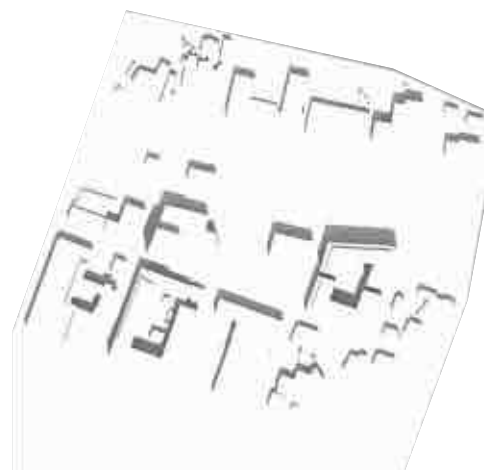

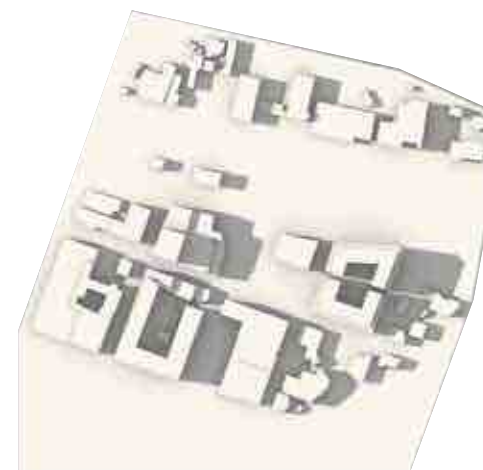
Diagram 4. Fragmenter: Mjøndalen torg er en fragmentert møteplass.

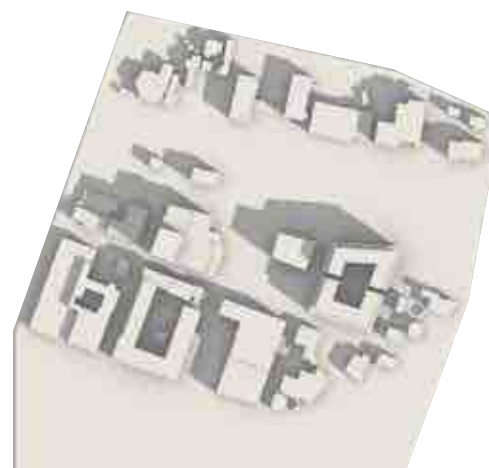
juni 09:00

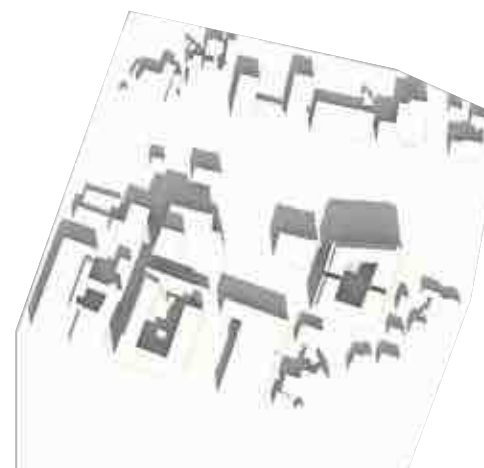
juni 12:00

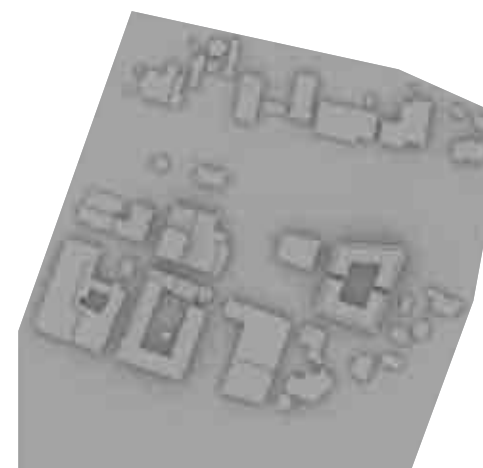
juni 18:00

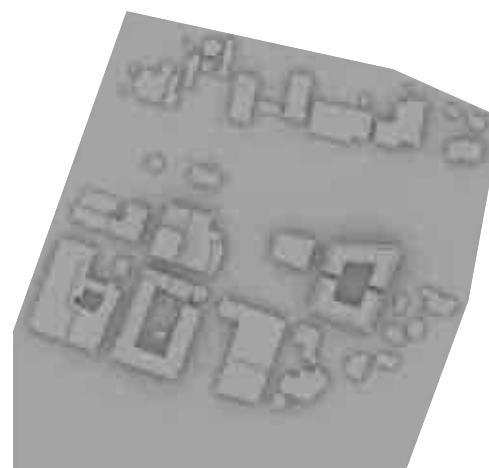
mars/september 09:00

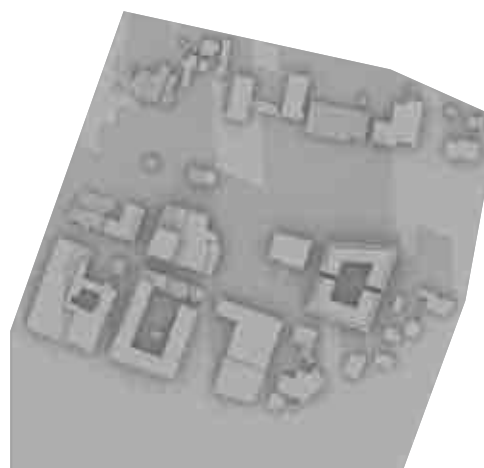
mars/september 12:00

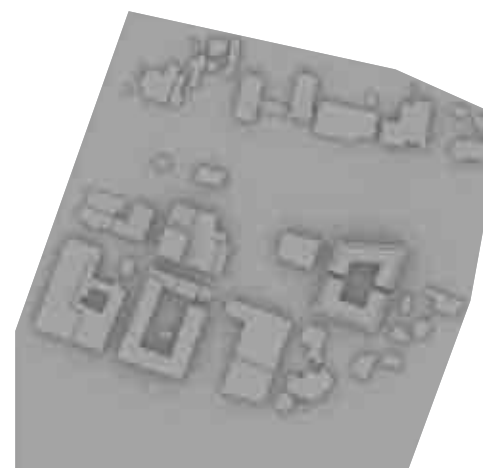
mars/september 18:00

desember 09:00

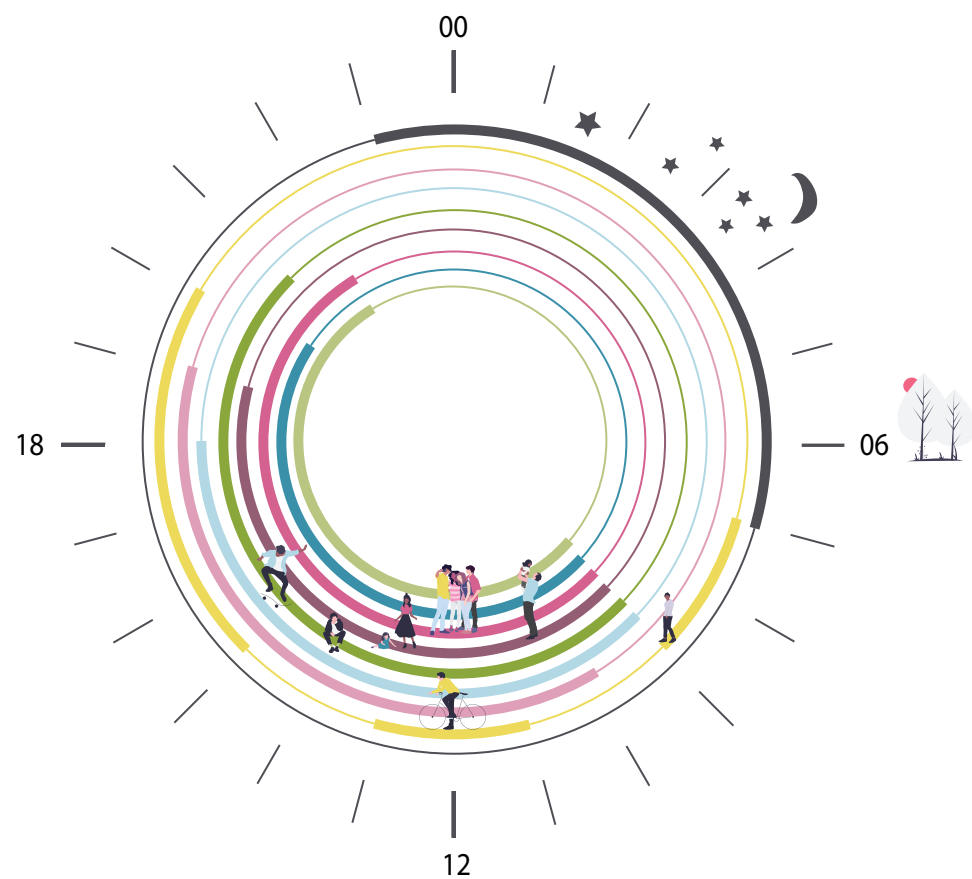

desember 12:00

desember 18:00

Sol/Skygge
Analyse av solforholdene med ny bebyggelse som grunnlag for plassering av aktivitetsområder og designelementer i skissefasen.

■ Hverdager	■ Handel/service	■ Vinter
■ Helg	■ Lek	■ Sommer
■ Barn/unge	■ Arrangementer	

*Fremtidig situasjon
Aktivitet på torget*

Det fremtidige torget kan bidra til å skape mer aktivitet på forskjellige tider av døgnet og for alle aldersgruppe ved å innføre elementer som vann og møblering.

Figuren er basert på samtaler med kommunen om brukermønster i Mjøndalen og egne vurderinger basert på kunnskap om byutvikling.

Diagram 5. Potensialer

Å skape en god forbindelse mellom parken-torget-togstasjonen for myke trafikanter kan bidra til å øke bruken av sykkel, og at flere innbyggere velger å gå istedenfor å kjøre. Den nye bebyggelsen rundt torget kan også bidra til å skape en ny forbindelse via torget og til østlige deler av sentrum. I tillegg til å skape gode forbindelser, er det også viktig at det nye torget bidrar til variert aktivitet på forskjellige tider av døgnet, for alle aldersgrupper.

Kap. 2

Konzeptfase

KONSEPT

Et godt sted å være.

Når Mjøndalen torg skal oppgraderes er det viktig å tenke over hvordan man ønsker at det fremtidige torget skal være og hva slags rammer det skal ha. Det er viktig å skape et sted som er godt for alle å være. Dette innebærer at torget må være:

Åpent og inkluderende

Utformingen skal være oversiktlig, imøtekommende og fleksibel for å stimulere til at diverse folk deltar i torgets aktiviteter.

Tilgjengelig og tilkoblet

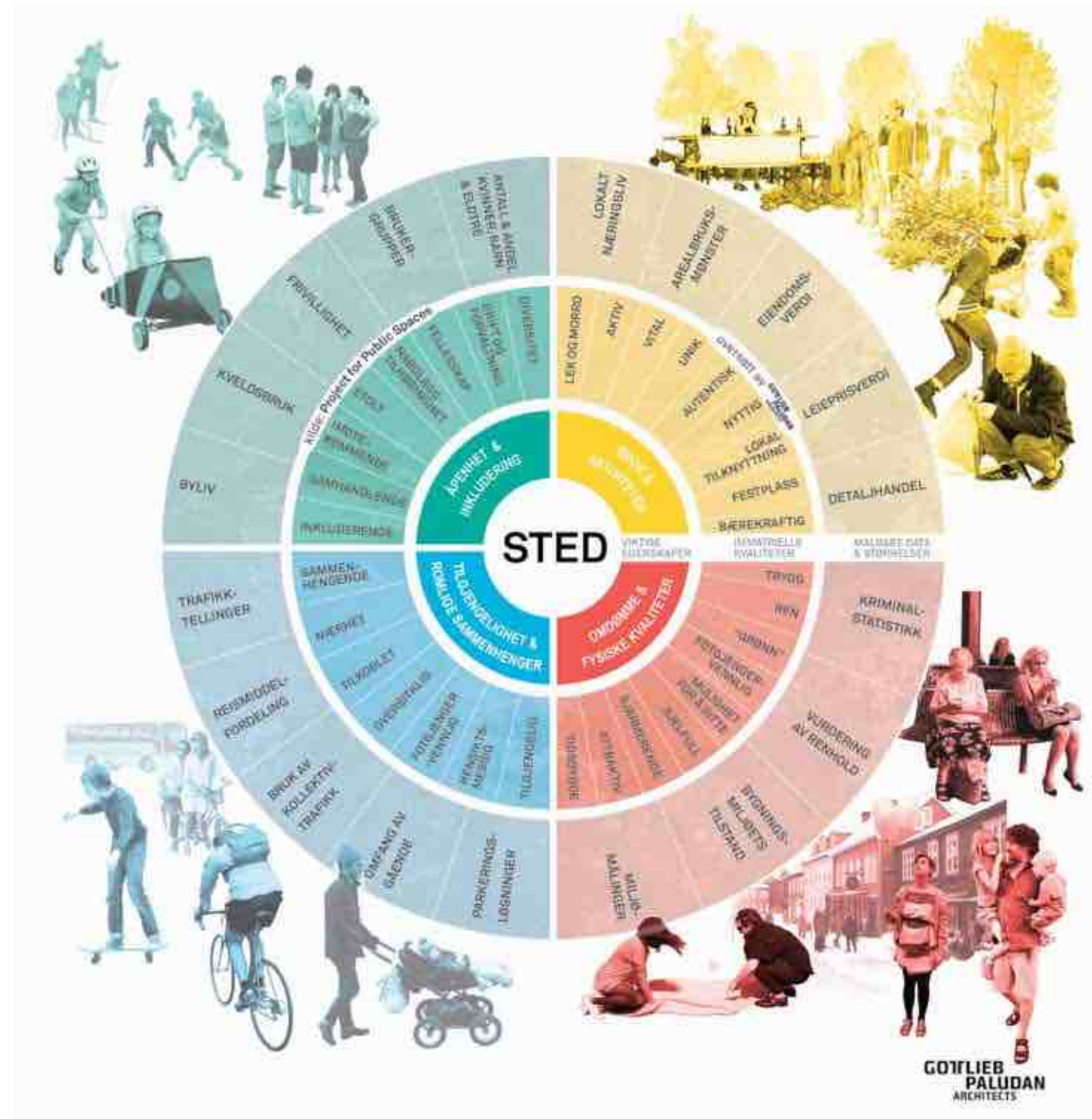
Torget skal være tilgjengelig for alle og godt integrert i byens struktur. Forbindelser med togstasjonen, Mjøndalen sentrum og fasadene rundt torget er viktig for å skape et levende byrom.

Brukervennlig og aktivt

Torget skal oppleves som en sosial arena som folk ønsker å bruke, besøke og oppholde seg i. Det skal være tilrettelagt for aktivt og passivt bruk på forskjellige tidspunkt i løpet av dagen og i forskjellige årstider.

Attraktivt og stedsbasert

Torget skal tilby gode oppholds-kvaliteter som trygghet, bærekraftighet, og identitet. Mjøndalens unike historie og steds-kvaliteter skal inspirere utformingen.

DESIGNELEMENTER

De hovedelementene som skal bidra til å skape et godt sted er en bygning/konstruksjon, et fleksibelt vannelement, åpen overvannshåndtering, en lekeskulptur og plantefelt med variert møblering.

Integrert bygning/konstruksjon

Konstruksjonen skal definere plassen i nord og integreres med viktige elementer som scenen, amfiet, sitteplasser, offentlig bygg, og belysning. Under tak-konstruksjonen kan det også vurderes etablering av et orkidehus, toaletter, og/eller lekeapparater som trampoliner og balanselek.

Fleksibelt vannelement

Vannelementet skal være fleksibelt slik at det kan slås av når folk skal samles for arrangementer. Fontener skal være integrert som en del av plassen, noe som kan gjøre plassen mer attraktiv, samtidig som de bidrar til lek.

Åpen overvannshåndtering

Utformingen bruker den naturlige topografien og leder vannet til viktige infiltrasjonsområder. Denne blågrønne strukturen er en bærekraftig løsning som mykner opp de harde overflatene på torget

Lekeskulptur

En unik lekeskulptur skal øke kvaliteten på torget og aktivisere området.

Plantefelt med variert møblering

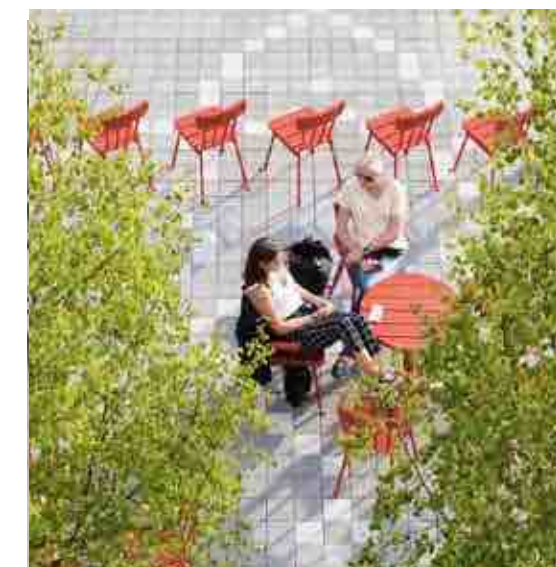
Varierte sitteplasser, både flyttbare og integrerte, skal finnes på torget. Belysning i varme toner integreres i møbleringssonene for å skape en inviterende og tryk atmosfære. Brukere kan velge hvor og hvordan de vil samle seg, om det så er i skyggen, i solen, i grupper eller alene.

Trollveggen, Andalsnes (integrert bygning)

Sankt Olai plads, foto: Kristine Autzen (vannelement)

Brotorget, Bollnäs (møblering)

Gubei Promenade, Shanghai (urbant regnbed)

Goa Architects, Shanghai (vannelement)

High Line, New York (plantefelt med møblering)

UTFORMINGSALTERNATIVER

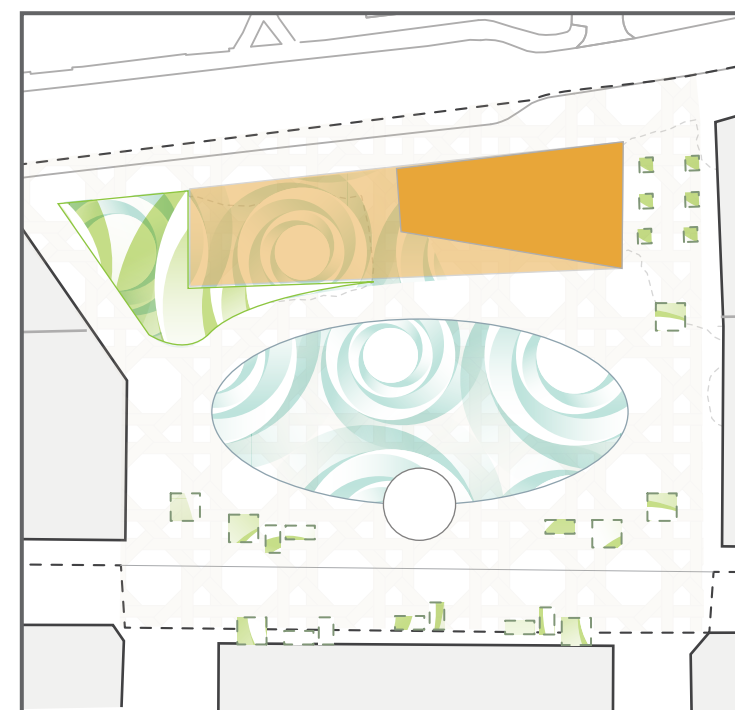
I de forskjellige alternativene er det sett på hvordan hovedelementene kan organiseres på best mulig måte for å skape et inkluderende, tilkoblet, aktivt og attraktivt sted.

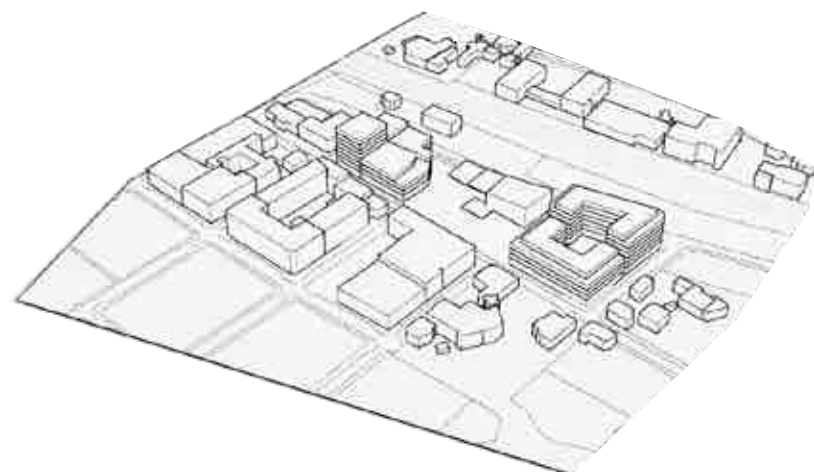
Alternativ A

Alternativ B

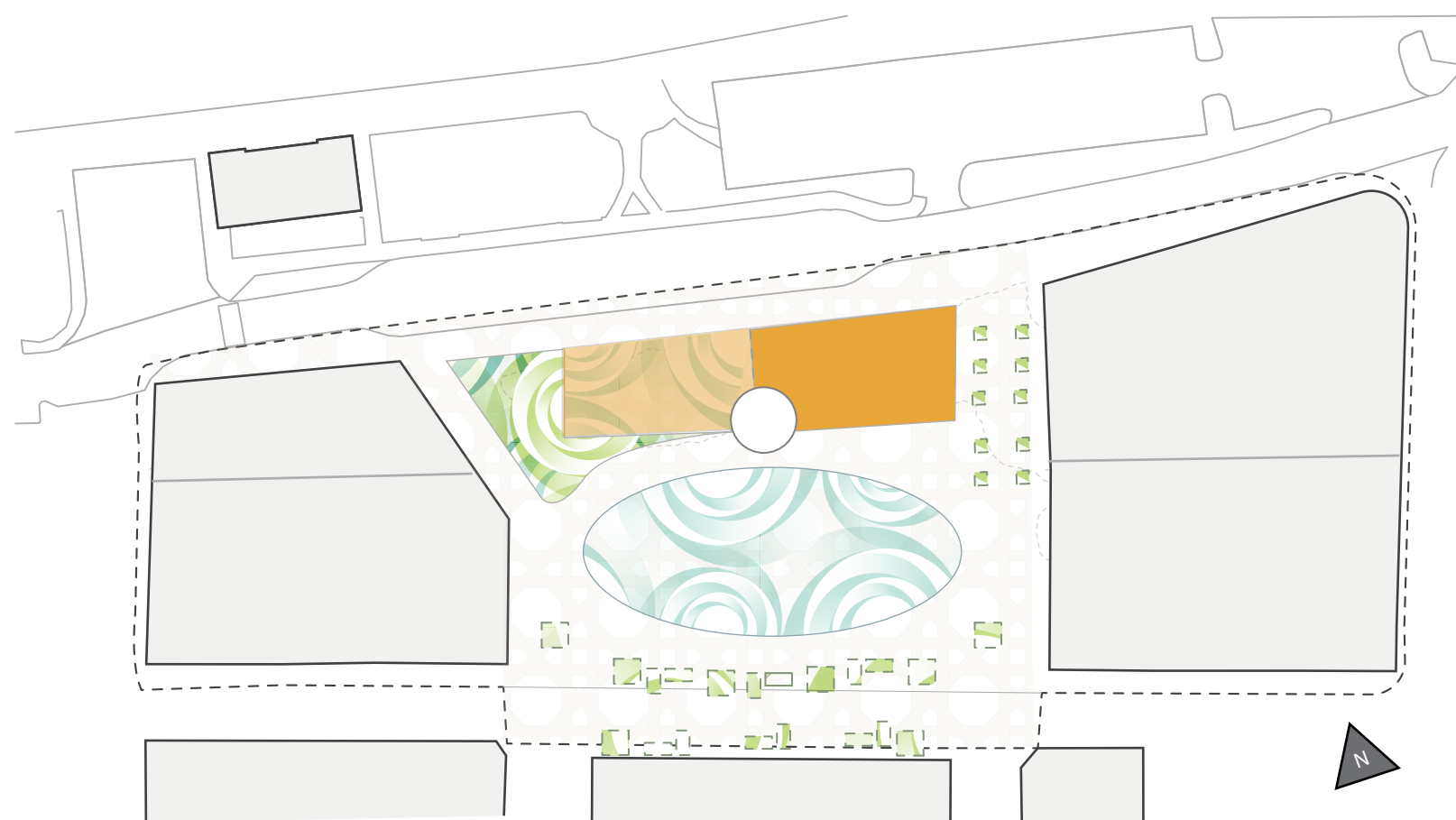
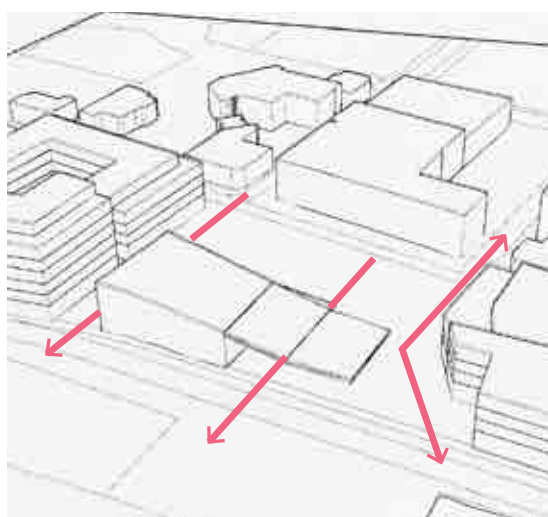
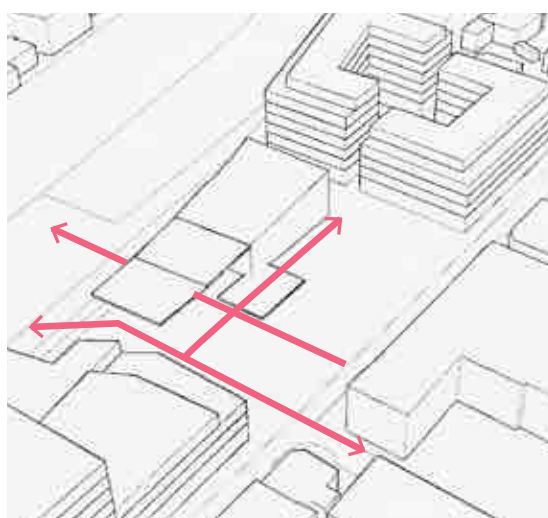

Alternativ C

ALTERNATIV A

I dette alternativet er scenen plassert foran bygget/overbygget for å lage et backdrop med integrert lys og lyd. Samtidig definerer konstruksjonen grensen i nord, og kan fylles inn gradvis. Vannelementet er plassert midt på torget som et samlende element.

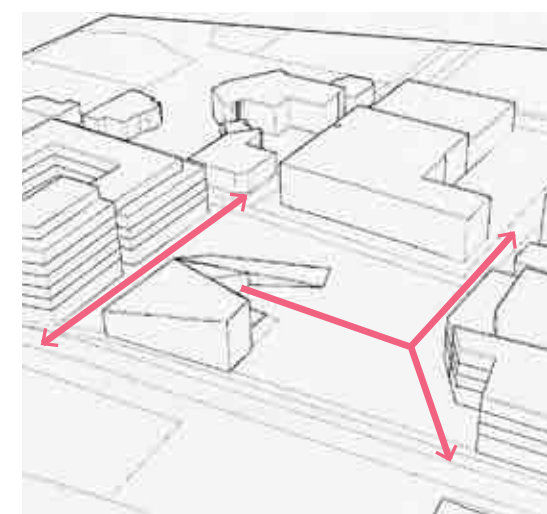
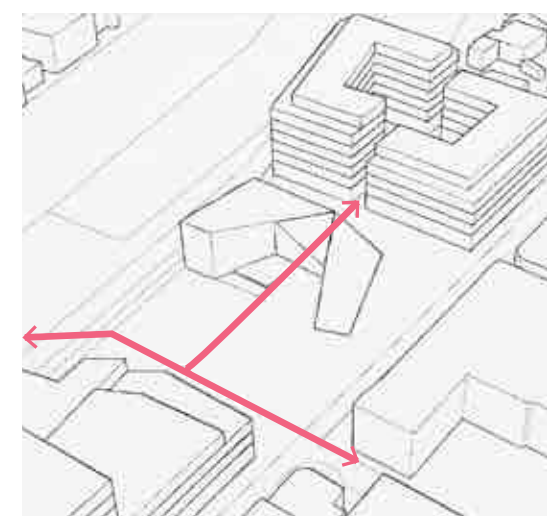
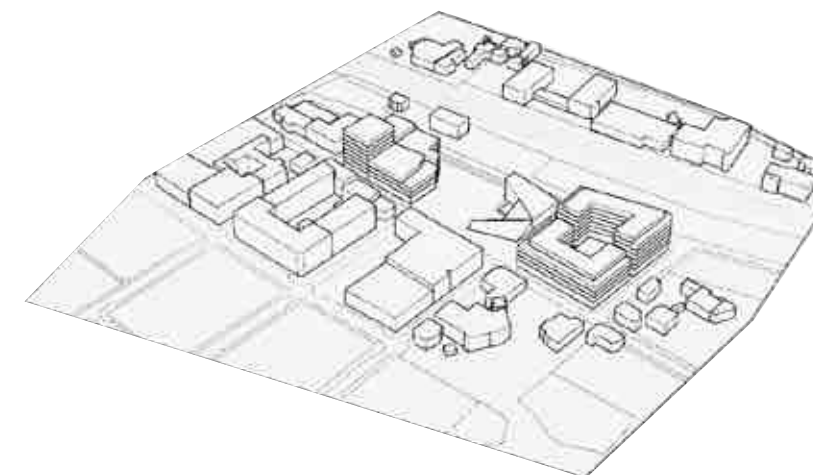
konstruksjon	vannelement
bygning	permeable plantefelt med møblering
infiltrasjonsområde	scene

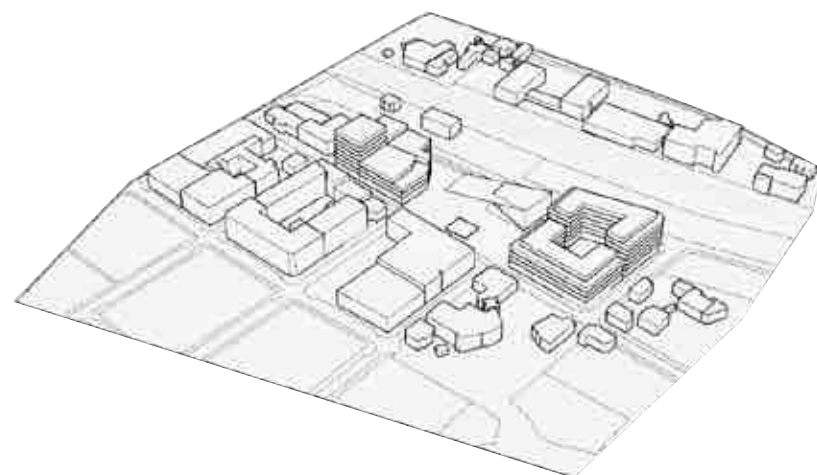
ALTERNATIV B

Her er scenen plassert på østsiden av torget med selve bygget bakenfor det samme fleksible vannelementet, som kan brukes til marked og store arrangement. I tillegg "strekker" en konstruksjon seg ut fra bygget. Denne omkranser hovedplassen for å skape en ramme rundt vannelementet og kan brukes til å klatre eller sitte på.

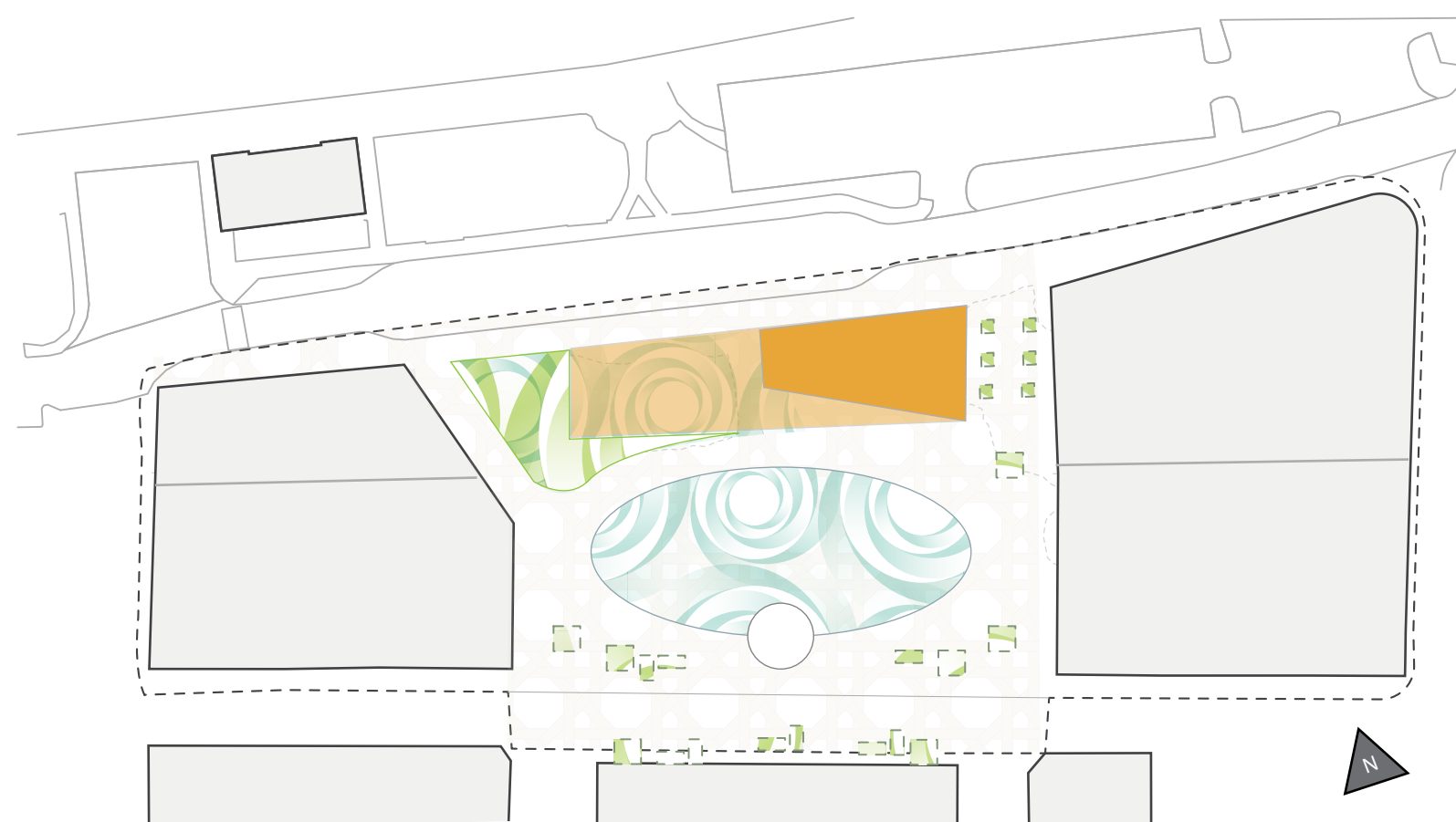
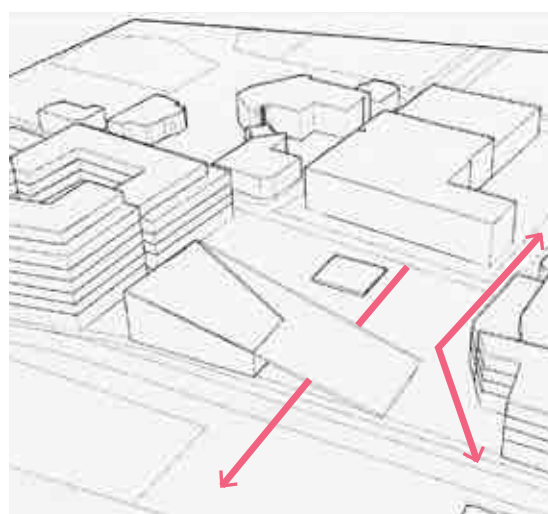
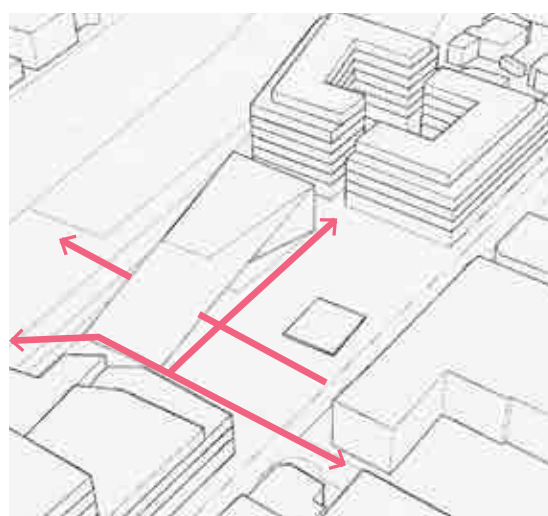
konstruksjon	vannelement
bygning	permeable plantefelt med møblering
infiltrasjonsområde	scene

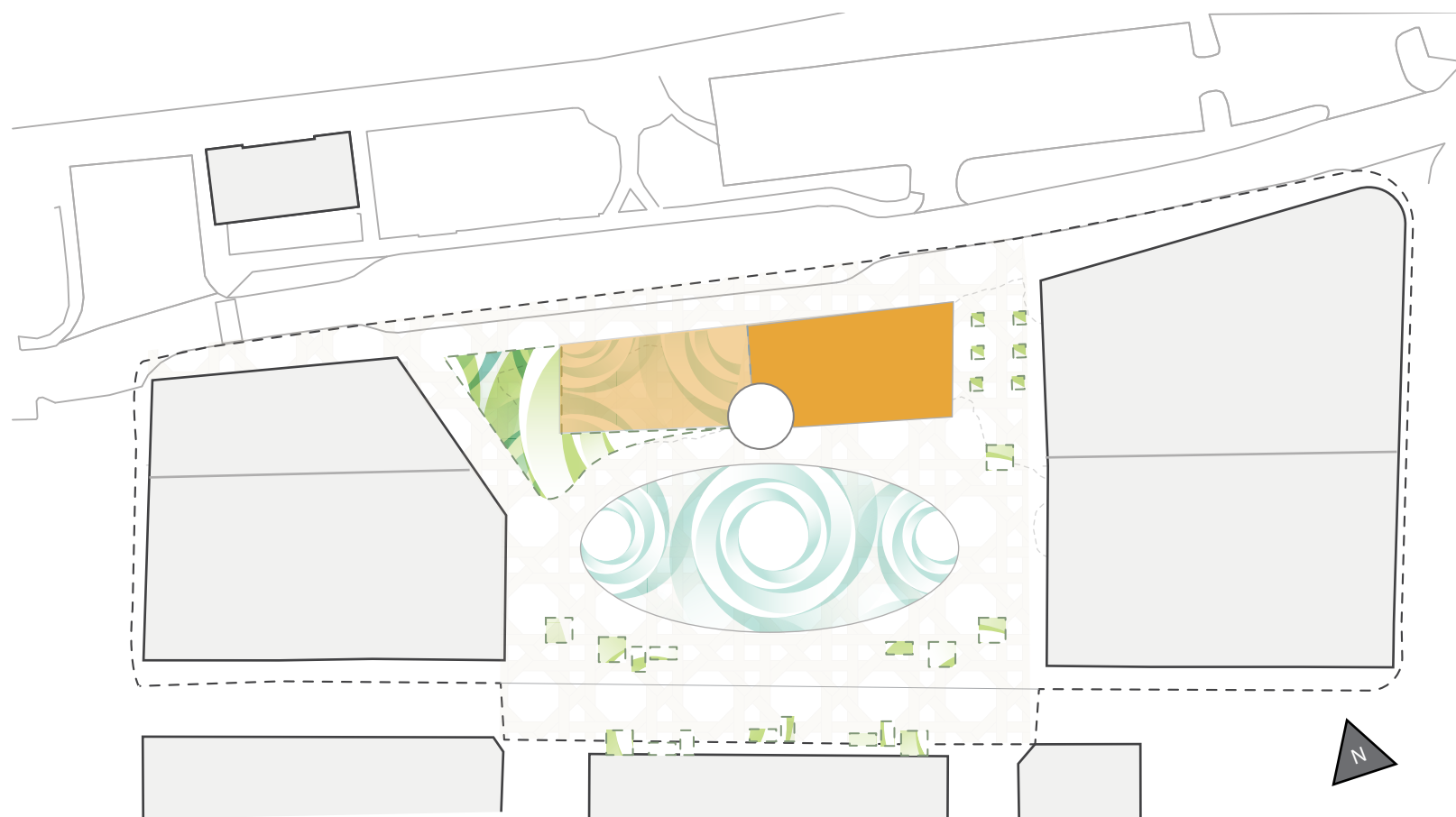
ALTERNATIV C

I dette alternativet er bygget med overbygg plassert tilsvarende alternativ A. Det samme er vannelementet, men her er scenen integrert som en del av vannelementet med torgkvartalet bak. Under arrangementer vil Mjøndalen sentrum være en backdrop til det som skjer på scenen.

konstruksjon	vannelement
bygning	permeable plantefelt med møblering
infiltrasjonsområde	scene

SAMMENDRAG

konstruksjon	vannelement
bygning	permeable plantefelt med møblering
infiltrasjonsområde	scene

Oppdragsgiver ønsker konseptet i alternativ A, i kombinasjon med alternativ C sin plassering for de permeable plantefeltene med møblering. Dette var særlig med tanke på et "åpent midtparti" sør på torget. I tillegg likte kommunen at det trekkes inn grønne elementer øst på torget, som vist i alternativ A.

Det er også ønskelig og i tråd med vår anbefaling at den hule eika innarbeides i alternativet, og at vannelementet opparbeides/ har sammenheng med overvann/overvannshåndtering.

Basert på illustrasjonsbildene som vist i presentasjonen er det ønskelig å bruke elementer/sitteplasser av tre, og det er viktig at sitteplassene skaleres slik at de passer inn.

Mist Fountain, Bordeaux (vannelement)

Jardin du Luxembourg, Paris (møblering)

Jardin du Luxembourg, Paris (møblering)

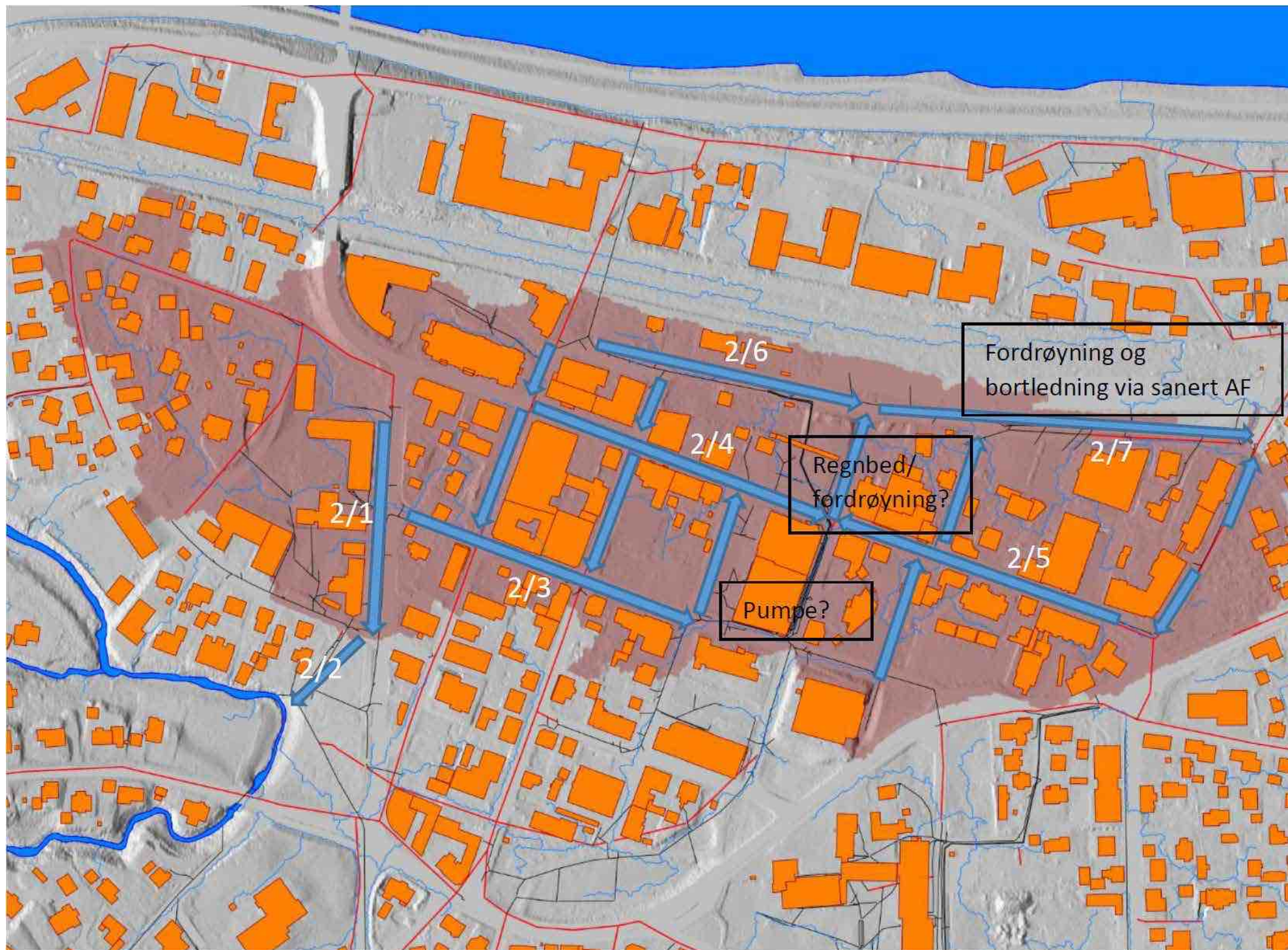
Harbour Square, Beirut (bygning/konstruksjon)

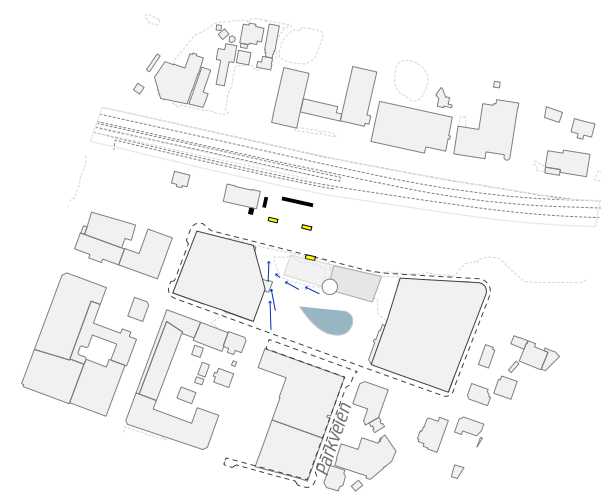

Main Street Square, South Dakota (fleksibel plaza)

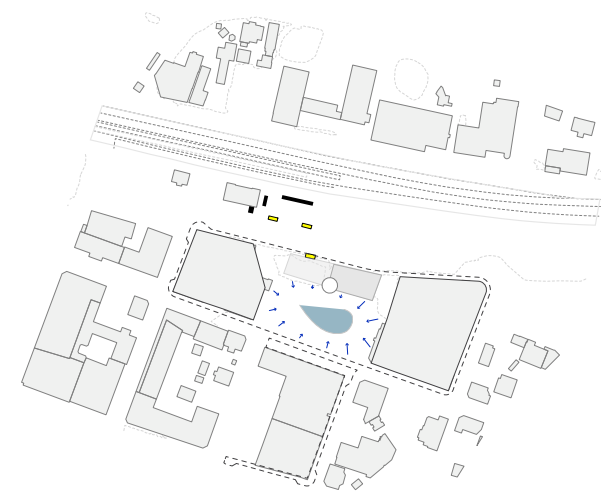

Main Street Square, South Dakota (fleksibel plaza)

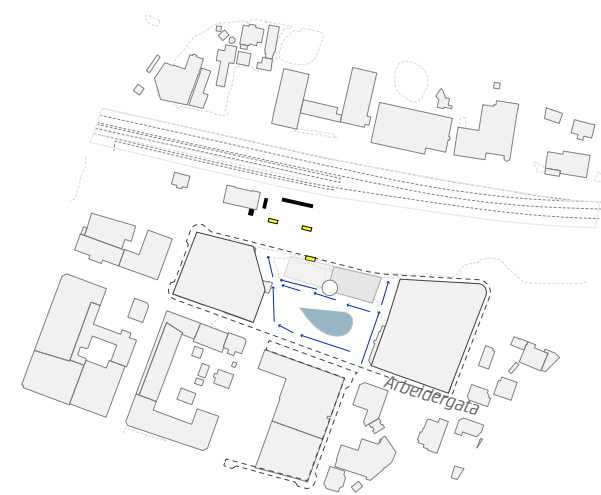

Forslag til fallforhold på vestre del av torgarealet.

Forslag til fallforhold inn mot vannelement.

Forslag til opprettholdelse av hovedflomvei i øst og intern flomvei i vest.

BLÅGRØNNSTRUKTUR

DAGENS SITUASJON

Arealet fremstår i dag med stor andel tette flater og med tradisjonell overvannshåndtering i form av slukpunkter plassert i lavpunkter.

Overvannsanalyse Mjøndalen sentrum

Deterutarbeidet en større overvannsanalyse for Mjøndalen sentrum som ligger til grunn for vurderinger rundt flomveier og potensiell tilrenning av flomvann. Vurderinger for ny overvannshåndtering i Torgarealet er basert på konseptforslaget på side 36.

Overvannshåndtering planlegges etter tre-trinnsstrategien.

1. Fang opp og infiltrer alle mindre nedbørsmengder.
2. Forsink og fordrøy større nedbørsmengder.
3. Åpne, trygge flomveier for ekstremhendelser.

Det legges til rette for åpen og lokal overvannshåndtering med flerfunksjonelle elementer. Det etterstrebes permeable eller delvis permeable flater i torgarealet noe som gjør overvannshåndteringen til en naturlig del av arealutnyttelsen.

Arealer med beplantning bidrar til å begrense avrenning, samtidig som de

vil fungere som oppsamlingspunkter for overvann. Spesielt de grønne, nedsenkede arealene rundt scenekonstruksjonen vil bidra til dette formålet. Plantekasser langs vei i syd og i torgarealer i øst begrenser avrenning.

Ved å etablere naturlig fall mot ovennevnte arealer på vestre del av torgarealet vil størsteparten av overvann fra de tette flatene i dette arealet kunne håndteres i blågrønne løsninger. Ved å gjøre ytterligere nedsenkninger eller gjøre tilgjengelig areal under gangvei vil grøntarealer rundt scene også kunne fungere som oversvømmelsesareal ved større nedbørshendelser.

I øst kan enkelte av plantekassene vurderes nedsenket for å fungere som infiltrasjonsarealer. Infiltrasjon av overvann i grøntarealer bidrar til å opprettholde vannets naturlige kretsløp samtidig som man utnytter naturens selvrensningsevne.

Et sentrert vannelement vil kunne fungere som oversvømmelsesareal ved større nedbørshendelser samtidig som det på varme sommerdager vil kunne innby til vannlek og avkjøling. Ved å etablere fall inn mot vannelementet fra de sentrerte arealene vil størsteparten av overvannet disse arealene kunne håndteres via dette

vannelementet. Det kan vurderes overløp til overvannssystem eller slukpunkt med strupet utløp som tømmer vannelement til ønsket nivå etter større nedbørshendelser.

Takvann fra scenekonstruksjon ledes til terreng for infiltrasjon. Mottaksområde for takvann etableres slik at erosjon og søledannelse unngås.

Ovennevnte oppfyller trinn 1 og trinn 2 i tretrinnsstrategien.

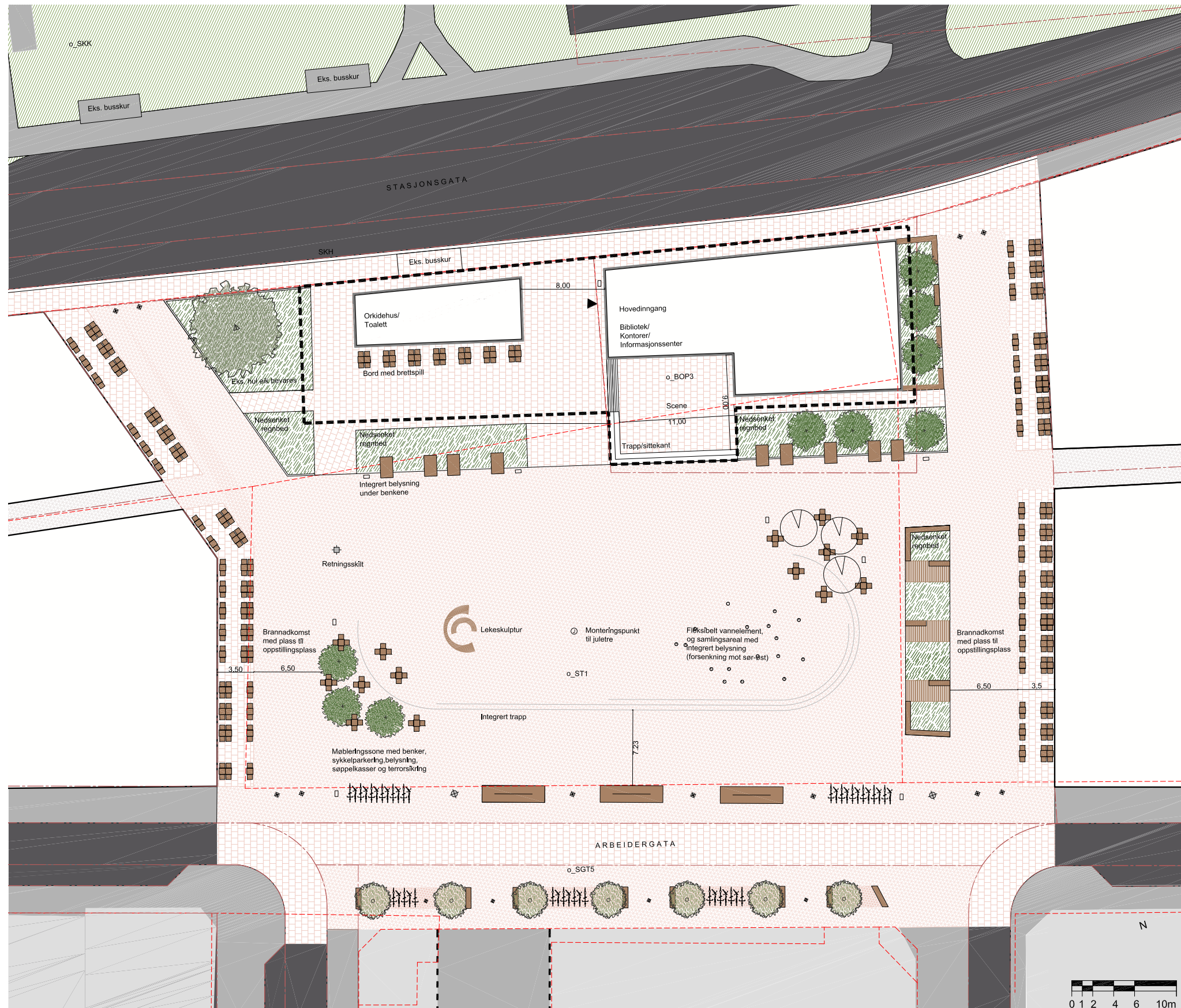
Flomveier.

Trinn tre i tre-trinnsstrategien omhandler trygge flomveier ved ekstremhendelser. For å vurdere flomveier må hele overvannsanalysen for Mjøndalen tas i betraktning. En viktig forutsetning er at flomvei for store deler av Mjøndalen sentrum går langs østre del av torg ihht overvannsanalyse. Det vil med andre ord være svært viktig å opprettholde denne. Ved å ikke planlegge for installasjoner eller konstruksjoner som hindrer fri vannstrøm på terreng ved ekstremhendelser er dette ivarettatt.

Intern flomvei på torget vil kunne være fra sydøst mot nord vest, via oppsamlingsarealer for overvann i nord vest. Trygge flomveier oppfyller siste trinn i tre-trinnsstrategien.

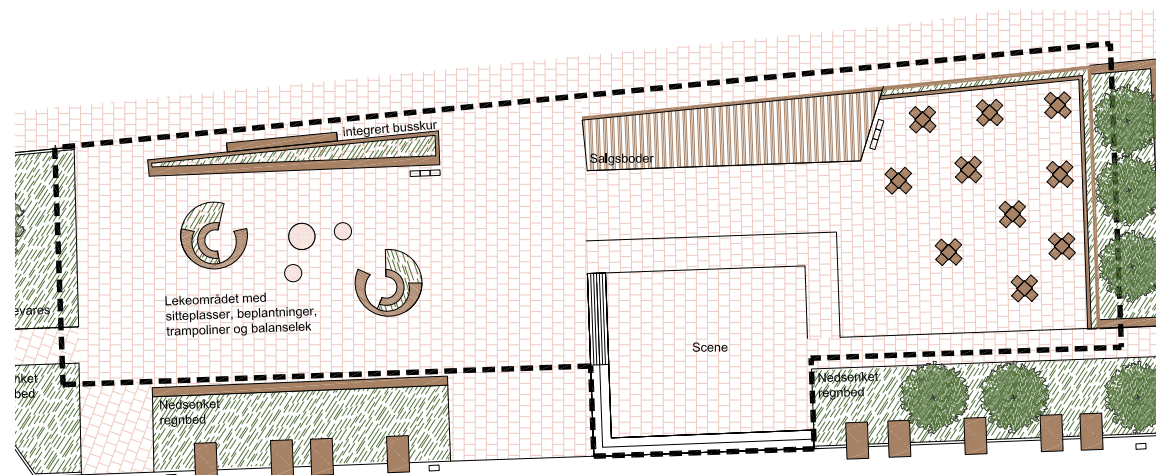
Kap. 3

Skissefase

TEGNFORKLARING

	Eiendomsgrense		Plantefelt
	RP formålgrense		Eks. gress
	RP juridiske linjer		Nytt tre
	RP punkt		Eks. tre
	Ny bebyggelse		Eks. hul eik
	Eksisterende bebyggelse		Flyttbare møbler
	Regulert gangvei		Lekeskulptur
	Regulert kjørevei		Overgang i tre
	Naturstein		Benker med & uten ryggstøtte i tre
	Grus		Sykkelparkering
	Naturstein (type 2)		Vannelement (slås av og på)
	Inngangspil		Høy lys/lyd mast til scene
	Tak-konstruksjon		Stasjon til sykkelreparasjon
	Overbygg		Retningskilt
	Søppelkasse		Parasoll
	Eks. lyspunkt		
	Pullertlampe/tersikring		

Fremtidig situasjon -
Uten offentlig bygg

Utsnittet viser hvordan utformingen under taket kan fungere uten et offentlig bygg. På nordøstsiden av scenen vises det flyttbare møbler som kan brukes i forbindelse med samlinger av mindre grupper, for eksempel for høytlesning eller minikonsserter. Her kan det også etableres salgsboder som er koblet til en levegg med vegetasjon. Både salgsbodene og veggen er viktig for å skjerme mot Stasjonsgata og skape et intimt område. Vest for scenen er det tilrettelagt for mer aktiv bruk, med flere sitteplasser og lekeelementer.

LANDSKAPSPLAN

LANDSKAP

Oppgraderingen av Mjøndalen torg skal bidra til å skape et levende, inkluderende, og attraktivt sentrum for de nåværende og fremtidige innbyggerne. Utformingen skal samtidig reflektere byens historie som et industristed hvor næringer som treforedling, verksted-, møbel- og trevareindustri knyttet seg til Drammenselva.

Vannelement og belysning

Akkurat som elva som muliggjorde byen, skal vannelementet på torget gi liv til sentrum. Integrerte fontener og belysning skal være fleksible, slik at de kan slås av og på i forskjellige formasjoner. Når torget skal brukes til arrangementer, kan vannet fjernes helt for å gi plass til store samlinger.

Konstruksjon og materialbruk

Nord for vannelementet er det en takkonstruksjon som definerer plassen og innehar viktige torg elementer som scene, offentlig bygg, varierte sitteplasser og toaletter. I tråd med "Arkitektonisk Veileder for Mjøndalen Sentrum" og forankret i byens historie, skal material bruk på konstruksjonen og møblene hovedsakelig være i tre.

Rundt konstruksjonen finnes det flere infiltrasjonsområder som passer inn med den naturlige topografien, bidrar til den blågrønne strukturen og mykner opp de harde overflatene på torget.

Brannadkomst og møblement

Øst og vest for vannelementet er det to brede traseer som skaper en god forbindelse mellom byen og togstasjonen, samtidig som de fungerer som kjøreveier og oppstillingsplasser til brannbiler.

Inntil fasadene av den planlagte bebyggelsen er det etablert møbleringssoner hvor man kan sitte og se på aktivitetene som skjer på torget. Restauranter og kafeer i første etasje i byggene langs disse traseene er viktig for å trekke folk og liv til torget.

Sikkerhet og Arbeidergata

Sør på torget er det etablert et åpent midtparti med møblement og belysning. Både her og nord mot Stasjonsgata er det viktig å sikre torget uten å lage en tydelig barriere. Bruk av tilsvarende materialer som ellers på torget, og lave elementer som ikke hindrer siktlinjer, kan bidra til foreningen og sikring av plassen.

Beplantning

Eksisterende trær langs Arbeidergata og den hule eika i det nordvestre hjørnet innarbeides i den nye utformingen. Nye beplantning inkluderer ni prydrær og variert vegetasjon i infiltrasjonssonene. Vegetasjonen i regnbedene skal tåle både fuktighet, være flerårig og stedsegnet.

ARKITEKTUR

På planen vises et stort tak som kan stå helt alene og ramme inn torget, samtidig som det definerer en overgang mot Stasjonsgata og Mjøndalen stasjon.

Under taket kan det etableres små og større bygninger, grupperinger av bord og stoler osv. Disse bygningene og elementene kan etableres på et senere tidspunkt.

Taket kan etableres som stålrammer i en farge som inngår i Mjøndalens fargepalett. Det kan kles inn helt eller delvis med tre.

Søylene kan bygges i betong eller stål og om ønskelig kles inn med tre. De vil være med på å dele opp rommet under taket i mindre soner som bygninger, vegger eller installasjoner kan knytte seg til.

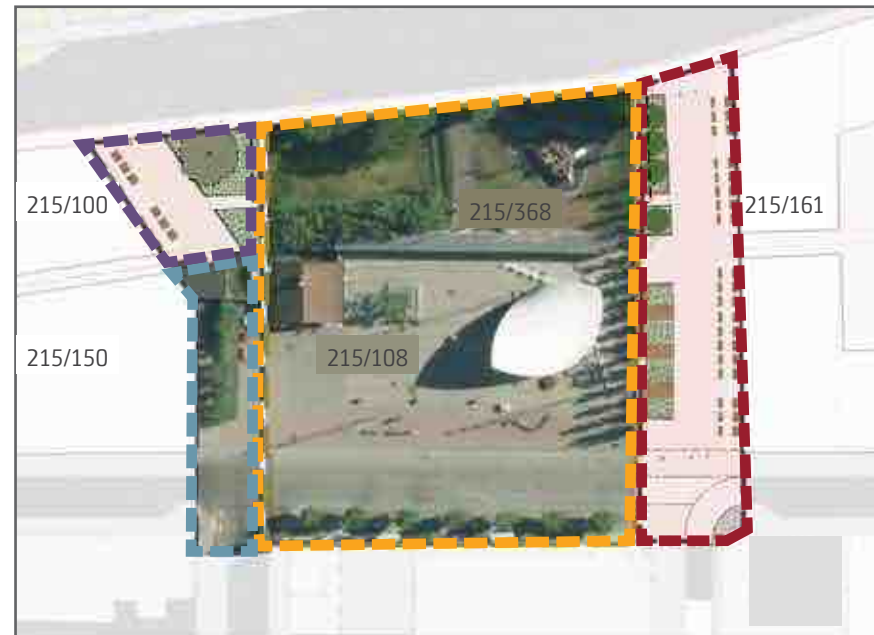
Som resultat blir midlertidige elementer under taket også en naturlig og ryddig del av en større helhet.

Taket vil med sin høyde og utstrekning være et viktig samlende element for nye Mjøndalen torg.

TRINNVIS UTVIKLING

1. Det røde feltet knyttes mot og opparbeides i forbindelse med prosjektet på eiendom 215/161.

2. Det lilla feltet knyttes mot og opparbeides i forbindelse med prosjektet på eiendom 215/100 og 215/156.

3. Det blå feltet knyttes mot og opparbeides i forbindelse med prosjektet på eiendom 215/150.

4. Drammen kommunen eier store deler av arealet innenfor oransje felt med unntak av deler av eiendom 215/100 i nordvest. Det er hensiktsmessig at kommunen opparbeider området under ett.

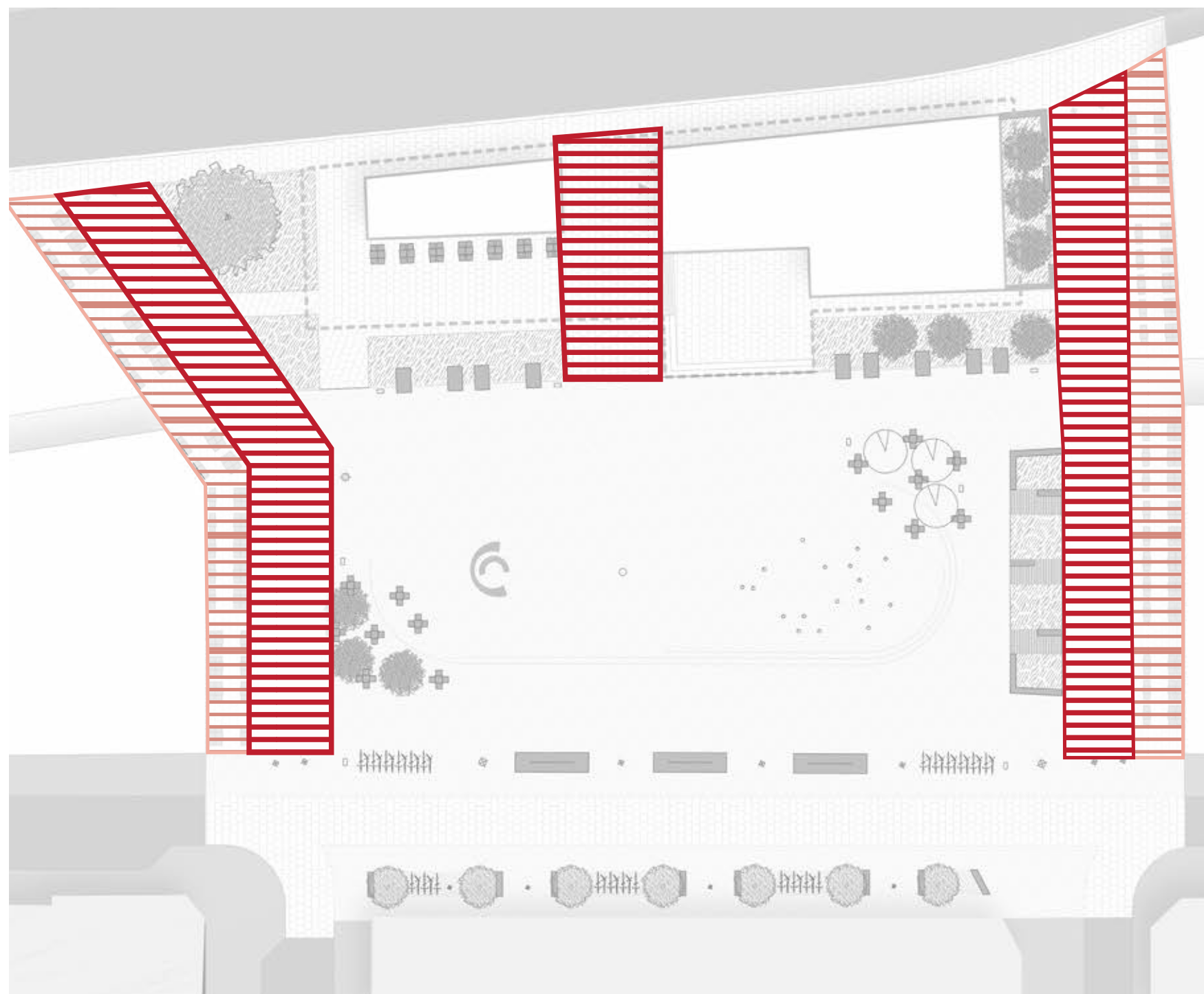
STEG FOR STEG

På grunn av økonomiske begrensinger blir opparbeidelsen av torget delt i ulike faser. Skissene viser hvordan nytt og gammelt kobles sammen under utviklingen.

De illustrerte delområdene i bilde 1-3 skal legge til rette for at eksisterende torg og lekeområde kan fungere frem til delen i bilde 4 skal etableres, uten at man må reetablere store områder som nylig er ferdigstilt.

Ifølge kommunen er det knyttet usikkerhet til når de ulike delområdene blir opparbeidet, med unntak av delområdet i bilde 1 som skal bygges først. Opparbeidelsen langs gatetunet i Arbeidergata skal kobles mot og utføres i sammenheng med hvert sitt utviklingsfelt.

GATEVARME

FOKUS PÅ REMKOMMELIGHET

Torget skal være en møteplass for alle, og det er en viktig ferdselsåre i sentrum. For å sikre god fremkommelighet og universell utforming til alle årstider skal det opparbeides gatevarme i de viktigste ferdselsårene over torget. Inn mot aktive fasader er det også ønskelig med snøsmeltingsanlegg for å invitere til bruk og hindre opphoping av snø.

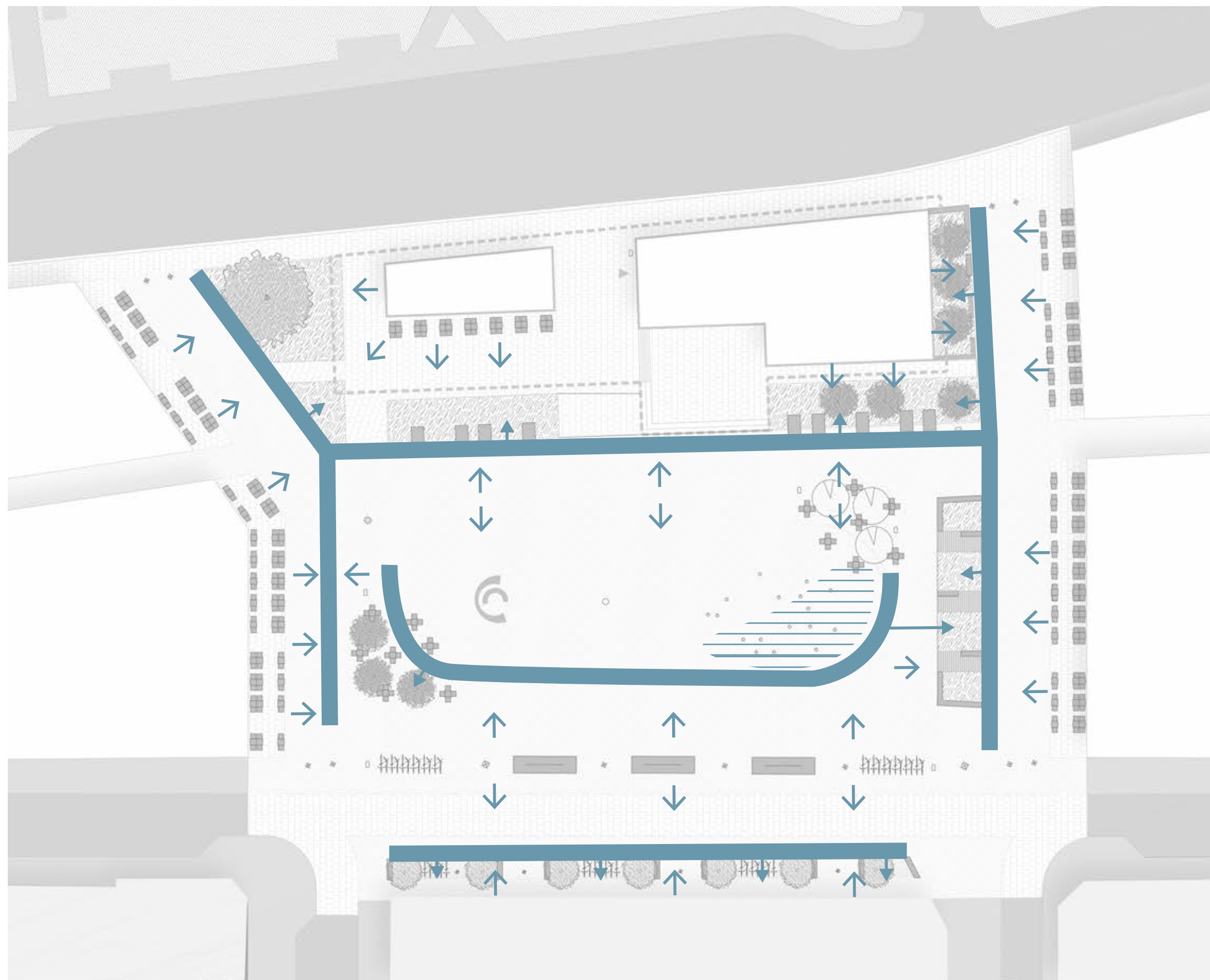
Gårdeiere med tilgrensende eiendom til offentlig sted i tettbygd strøk har etter politivedtektene særlige plikter i forhold til snørydding av fortau. Gatevarme inn mot representative eiendommer på torget etableres som privat gatevarmeanlegg.

Gatevarmen må også sees i sammenheng med overordnet struktur for overvannshåndtering og hvordan dette er tenkt løst i den kalde årstiden.

En opparbeidelse av et kommunalt bygg på torget muliggjør et teknisk rom for kommunal infrastruktur som kan inneholde bl. a. styring av gatevarme. Teknisk rom for private gatevarmeanlegg må sikres innenfor egen eiendom.

TEGNFORKLARING

- Kommunal gatevarme
- Privat gatevarme

TEGNFORKLARING

- Snødeponi
- Overvannsrenner
- Fallpil
- Avrenning til nedsenkede arealer

OVERVANNSHÅNDTERING

Skissen til venstre viser et forslag på hvordan systemet for avrenning og overvannsrenner kan løses. Dette systemet følger tre-trinnstrategien for å 1) fange opp og infiltrere alle mindre nedbørsmengder, 2) forsinke og fordrøye større nedbørsmengder, og 3) åpne trygge flomveier for ekstremhendelser.

Oppsamlingspunkter

Naturlig fall fra bygningene og konstruksjonene leder vann mot overvannsrenner og/eller direkte mot grønne, nedsenkede arealer. Disse skal fungere som oppsamlingspunkter for overvann. Grøntarealer rundt f.eks. scenen kan også fungere som oversvømmelsesareal ved større nedbørshendelser. Ved bygningsfasader kan det etableres drensledning i grunnen, slik at man sikrer bortledning av vann ved store nedbørshendelser.

Vannelement

Det sentrerte vannelementet vil kunne fungere som et oversvømmelsesareal ved større nedbørshendelser. Samtidig vil det innby til vannlek og avkjøling på varme dager. Det kan etableres et overløp eller slukpunkt med strupet utløp for å kunne fjerne vannet ved behov, f.eks. ved større

arrangement på torget. Fontenene skal opereres med et sirkulasjonssystem basert på pumper.

Flomvei

Langs østre del av torg er det planlagt en flomvei som skal besørge store deler av Mjøndalen sentrum. Her er det derfor plassert regnbed som skal fungere som infiltrasjonsarealer. Området er også fritt for konstruksjoner eller andre elementer som ville hindret fri vannstrøm.

Vinter

Det er foreslått et område på torget som kan brukes til deponering av snø. Plasseringen skal ikke hindre viktige gangforbindelser eller stå i veien for arrangementer. Snødeponi i øst henvender seg inn mot torget og kan potensielt brukes til akebakke. Når snøen begynner å smelte faller vannet naturlig mot overvannsrenner og infiltrasjonsområder. Det er viktig, spesielt i områdene som tilstøter gatevarmen, at det er nok fall i rennene slik at man unngår at det blir hurtig frostdannelse i rennene når vannet kommer over i en «kald» sone.

GOTTLIEB
PALUDAN
ARCHITECTS